

Cartea Faptele apostolilor

LECȚIA
TREI

TEME MAJORE

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Duhul Sfânt	1
A. Înainte de Cincizecime	2
1. Momentul	2
2. Scopul	4
B. Ziua Cincizecimii	5
1. Semnificația	5
2. Limbile	6
3. Rezultatele	8
C. După Cincizecime	9
1. Samaria	10
2. Cezareea	10
3. Efes	11
III. Apostolii	12
A. Unici	13
1. Cerințele	13
2. Vremea punerii temeliei	14
B. Autorizați	15
1. Funcția	15
2. Binecuvântarea	16
3. Minunile	17
4. Revelația	17
C. Diferiți	18
1. Strategiile	18
2. Contextele	20
IV. Biserica	21
A. Necesitatea	21
1. Limitările fizice	21
2. Limitările temporale	22
B. Pregătirea	23
1. Învățătura	23
2. Slujitorii	24
3. Greutățile	26
V. Concluzie	27

Cartea Faptele apostolilor

Lecția a treia

Teme majore

INTRODUCERE

Oricine a văzut părinți cu copii mici știe că aceștia trebuie să repete de multe ori ce le spun copiilor. Ei sunt nevoiți să reia aceleași idei pentru a-i ajuta pe copii să se maturizeze și a-i pregăti pentru o viață roditoare.

În mod similar, când citim cartea Fapte vedem imediat că Luca a abordat unele teme de multe ori. Aceste laitmotive constituie chei importante pentru înțelegerea învățaturii sale. Deci, dacă dorim să înțelegem semnificația cărții Fapte, trebuie să acordăm mare atenție acestor teme repetate.

Aceasta este a treia lecție din ciclul *Cartea Faptele apostolilor*, intitulată „Teme majore.“ În această lecție vom vedea trei mari concepte abordate de Luca în mod repetat pe parcursul relatării răspândirii nestingherite a evangheliei împărăției lui Dumnezeu în vremea bisericii primare.

În lecțiile anterioare am rezumat scopul lui Luca pentru cartea Fapte spunând că el a făcut o relatare istorică a puternicului impact al mesajului evangheliei. Așa cum am văzut, el a consemnat faptele istorice ca mărturie demnă de încredere a continuării lucrării lui Hristos prin Duhul Sfânt. În lecția de față vom explora mai amănunțit acest scop, cercetând o parte din temele majore pe care le-a folosit Luca pentru a ilustra și a susține această idee principală.

Vom explora trei teme majore care sunt prezentate la începutul cărții Fapte, fiind dezvoltate pe parcursul capitolelor sale. Pentru început, vom analiza tema Duhului Sfânt care a împuternicit biserica să răspândească împărăția lui Hristos. În al doilea rând, ne vom concentra pe apostoli, bărbații chemați să depună mărturie pentru Hristos și autorizați să-I conducă și să-I slujească biserica. Și, în al treilea rând, vom examina tema bisericii pe care au întemeiat-o apostolii pentru a se asigura că evanghelia și împărăția vor continua să se răspândească pe parcursul istoriei. Acum haideți să ne îndreptăm atenția spre Duhul Sfânt și spre rolul Său din Fapte.

DUHUL SFÂNT

Cartea Fapte prezintă o teologie bogată a Duhului Sfânt. Îl descrie ca Cel care împuternicește biserica să trăiască o viață transformată și să evanghelizeze lumea. Consemnează multe semne și minuni făcute de El pentru a confirma lucrarea apostolilor și a altor lideri ai bisericii primare. Dă mărturie că El a dat un mare curaj creștinilor care s-au confruntat cu opoziția și persecuția. Pe scurt, Fapte Îl descrie pe Duhul Sfânt ca Cel a cărui putere face posibilă răspândirea evangheliei și a împărăției și ca Cel care dă putere poporului Său să ducă o viață evlavioasă.

Cu toate că Duhul a lucrat în diverse moduri în Fapte, noi ne vom axa pe influența Sa asupra bisericii în trei perioade. În primul rând, vom analiza Duhul în Fapte înainte de Cincizecime. În al doilea rând, vom examina revărsarea Duhului la Ierusalim în ziua Cincizecimii. Și, în al treilea rând, vom cerceta lucrarea Duhului după Cincizecime. Să vedem mai întâi cum Îl descrie cartea Fapte pe Duhul Sfânt înainte de Cincizecime.

ÎNAINTE DE CINCIZECIME

În Fapte 1:3-11, Luca a scris că Isus a petrecut patruzeci de zile între învierea și înălțarea Sa învățându-și apostolii. Așa cum citim în Fapte 1:3:

[Isus] li s-a arătat deseori timp de patruzeci de zile și le-a vorbit despre împărăția lui Dumnezeu (Fapte 1:3).

Așa cum vom vedea, un element crucial în învățătura lui Isus despre împărăție a fost acela că Duhul Sfânt urma să vină curând la apostoli într-un mod aparte.

Vom atinge două aspecte ale învățăturii lui Isus despre Duhul Sfânt înainte de Cincizecime. Mai întâi vom examina momentul venirii Duhului Sfânt, iar apoi ne vom concentra pe scopul venirii Sale. Să vedem mai întâi învățătura lui Isus cu privire la momentul venirii Duhului Sfânt.

Momentul

Ascultați cuvintele lui Isus din Fapte 1:4-8:

... le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui. „... nu după multe zile veți fi botezați cu Duhul Sfânt.“ [Apostolii] L-au întreat: „Doamne, în vremea aceasta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?“ El le-a răspuns: „Nu este treaba voastră să știți vremurile sau soroacele; pe acestea Tatăl le-a păstrat sub stăpânirea Sa. Ci voi veți primi o putere, când se va pogorî Duhul Sfânt peste voi; și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria și până la marginile pământului“ (Fapte 1:4-8).

Observați că, atunci când Isus a anunțat viitorul botez al Duhului Sfânt, apostolii au întreat dacă Isus era pe cale să restabilească împărăția Israelului. Ideea de restabilire sau așezare din nou a împărăției Israelului este necunoscută multor cititori moderni, așa că ar trebui să ne oprim și să o explicăm.

Prorocii Vechiului Testament au prezis că, datorită păcatelor foarte mari ale Israelului și ale Iudei, Dumnezeu îi va exila din Țara Făgăduinței și îi va supune tiraniei cârmuitorilor străini. Bazându-se pe profețiile Vechiului Testament, evreii credeau că Dumnezeu Îl va trimite mai târziu pe Mesia pentru a-și restabili poporul, iertându-le păcatele, întorcându-i în Țara Făgăduinței și domnind peste ei. Ca urmaș al lui David,

Mesia va deveni împărat peste Israel și Iuda, transformând Țara Făgăduinței în centrul împărăției lui Dumnezeu pe pământ, unde poporul lui Dumnezeu se va bucura de viață veșnică și binecuvântată. Până în primul secol, Israelul suferise sute de ani judecata și tânjea cu disperare după un Mesia politic care să restabilească împărăția Israelului. Așa că, în clipa în care apostolii au aflat că Isus este pe cale să Se înalțe la cer, au tras nădejde că El va împlini aceste preziceri vechi-testamentare înainte de a pleca. De aceea L-au întrebat despre restabilirea împărăției Israelului. Însă Isus a spus că această așteptare populară a unei restabiliri politice subite a împărăției Israelului este greșită și că răspândirea evangheliei în lume și întoarcerea slăvită a lui Hristos va fi modul în care va împlini Dumnezeu profețiile Vechiului Testament.

Dar de ce au întrebat apostolii despre restabilirea împărăției ca răspuns la declarațiile lui Isus despre botezul Duhului Sfânt? Ei bine, ei se gândeau din nou la profeția vechi-testamentară. În câteva pasaje, profeții Vechiului Testament au prezis că atunci când judecata se va sfârși, Dumnezeu va turna Duhul Său cel Sfânt ca niciodată până atunci.

Ascultați ce a spus profetul Isaia despre Duhul în Isaia 44:3-4:

Căci voi turna ape peste pământul însetat și râuri pe pământul uscat; voi turna Duhul Meu peste sămânța ta, și binecuvântarea Mea peste odraslele tale. Vor răsări ca firele de iarbă între ape, ca sălciile lângă pâraiele de apă (Isaia 44:3-4).

Aici Isaia a vorbit despre restabilire, spunând că Dumnezeu Își va turna Duhul peste țară.

Profeții vechi-testamentari au vestit că, înainte de venirea lui Mesia, Israelul va trăi în ceea ce rabinii numeau acest veac al păcatului, stricăciunii și morții. Și au anunțat că, la venirea Sa, Mesia va inaugura o nouă epocă, numită de rabini veacul viitor, epoca în care dușmanii lui Dumnezeu vor fi judecați, iar poporul Său va fi binecuvântat în sfârșit, în mod irevocabil. Profeții vechi-testamentari nu au precizat niciodată cât va dura acest proces, dar cei mai mulți rabini se așteptau să aibă loc dintr-o dată.

Spre deosebire de acest punct de vedere, Isus a explicat că împărăția lui Dumnezeu se va dezvolta în timp, răspândindu-se printre popoare. În loc să vină dintr-o dată, tranziția la împărăția glorioasă a lui Dumnezeu va veni în etape. Veacul viitor va fi inaugurat în timpul lucrării pământești a lui Isus. Va continua în timpul domniei lui Hristos în cer, în timp ce împărăția se va răspândi prin lucrarea evangheliei. Iar când Isus avea să Se întoarcă, în viitor, acest veac al păcatului va lua sfârșit cu totul și împărăția mesianică universală va ajunge la desăvârșire.

Această concepție despre venirea împărăției explică de ce le-a răspuns Isus apostolilor așa cum le-a răspuns. Duhul Sfânt era pe cale să fie turnat peste biserică, dar asta nu însemna că împlinirea tuturor lucrurilor era aproape. Isus doar inaugurase împărăția, iar binecuvântarea Duhului avea să-I înzestreze biserica în timp ce ea continua să trăiască într-o lume păcătoasă până la întoarcerea Sa.

Reținând momentul venirii Duhului Sfânt, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre scopul venirii Sale.

Scopul

Ascultați încă o dată cuvintele lui Isus adresate apostolilor în Fapte 1:8:

Ci voi veți primi o putere, când se va coborî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria, și până la marginile pământului (Fapte 1:8).

Prin aceste cuvinte, Isus i-a redirecționat pe apostoli să se gândească la botezul Duhului într-un fel nou. În loc să aducă starea finală a împărăției, Duhul trebuia să fie turnat pentru a-i împuternici pe apostoli să fie martorii evlavioși și credincioși ai lui Hristos. Haideți să disecăm spusele lui Isus axându-ne pe două dimensiuni ale lucrării Duhului: puterea și martorii evlavioși.

În primul rând, Isus a spus că ucenicii vor primi putere prin botezul Duhului. Asocierea Duhului cu puterea era obișnuită în Vechiul Testament, fiind adesea reprezentată prin expresia „Duhul lui Dumnezeu,” care este traducerea expresiei ebraice *ruach elohim* (רוּחַ אֱלֹהִים). Această expresie ebraică se referea la un vânt puternic sau o forță de energie de la Dumnezeu. În Vechiul Testament, Duhul lui Dumnezeu a lucrat cu putere în lumea întregă pentru a împlini voia lui Dumnezeu.

Puterea Duhului Sfânt se manifesta în moduri dramatice și în viața oamenilor. De exemplu, când Duhul lui Dumnezeu a venit peste Samson în Judecători, capitolele 14–15, Samson a făcut isprăvi fizice miraculoase care au adus mari victorii Israelului asupra filistenilor.

Pe lângă puterea Duhului, Isus a menționat că Duhul Sfânt îi va face pe apostoli să fie martori evlavioși. Și această asociere reflectă Vechiul Testament. În câteva ocazii, Duhul lui Dumnezeu a dat alor Săi puterea să vorbească cu îndrăzneală și în mod eficace în numele lui Dumnezeu. De pildă, iată ce scrie în Mica 3:8:

Dar eu sunt plin de putere, plin de Duhul Domnului (Mica 3:8).

În acest pasaj, Mica a explicat că Duhul îl încurajase să spună adevărul chiar dacă profeții falși i se împotriveau.

Așadar, când Isus le-a spus apostolilor că îi va boteza cu Duhul Sfânt pentru a-i împuternici ca martori ai Săi, El a indicat că Duhul Sfânt va acționa în ei așa cum acționase prin alții în Vechiul Testament. De asemenea, Duhul Sfânt avea să facă lucrări de putere, pentru a autentifica adevărul mesajului apostolilor, și să le dea cuvinte pe care să le spună care li se împotriveau. Și firește că aceste demonstrații ale Duhului apar în cartea Fapte tot mereu.

Acum, că am văzut o parte din căile prin care Luca L-a prezentat pe Duhul Sfânt înainte de Cincizecime, ar trebui să trecem la revărsarea Duhului în ziua Cincizecimii, când Biserica era adunată în Ierusalim.

ZIUĂ CINCIZECIMII

În Fapte 2:1-4 se găsește această relatare a revărsării Duhului Sfânt peste Biserică:

În ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc. Deodată a venit din cer un sunet ca vâjiiul unui vânt puternic, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Niște limbi ca de foc au fost văzute împărțindu-se printre ei, și s-au așezat câte una pe fiecare dintre ei. Și toți s-au umplut de Duh Sfânt, și au început să vorbească în alte limbi, după cum le da Duhul să vorbească (Fapte 2:1-4).

Pentru a explora importanța acestui eveniment, vom atinge trei aspecte. Pentru început, vom vedea semnificația Cincizecimii. Apoi, vom examina fenomenul vorbirii în limbi. Și, în al treilea rând, vom discuta rezultatele acestor evenimente. Haideți să ne gândim întâi la semnificația Cincizecimii.

Semnificația

Cincizecimea era o sărbătoare în calendarul sacru al Israelului, strâns legată de Paște. Potrivit Exodului, capitolul 12, și Leviticului, capitolul 23, Paștele era acea perioadă a anului în care Israelul își amintea de eliberarea din Egipt. Comemora noaptea ultimei pedepse, când Dumnezeu îi omorâse pe fiii întâi născuți ai egiptenilor, dar trecuse peste casele israeliților credincioși. Sărbătoarea Paștelui le amintea evreilor cum îi eliberase Dumnezeu din robia din Egipt.

Sărbătoarea Cincizecimii se ținea la aproximativ 50 de zile după Paște, în timpul primei recolte. La început celebra purtarea de grijă a lui Dumnezeu în Țara Făgăduinței. Atunci israeliții aduceau jertfe din primele roade ale recoltei, ca act de mulțumire pentru tot ce nădăjduiau să recolteze în acel an.

În plus, în vremea Noului Testament, când sărbătoreau Cincizecimea evreii își mai aminteau și de faptul că Dumnezeu i-a dat lui Moise Legea. Revărsarea Duhului Sfânt în acest moment era semnificativă pentru biserica primară și pentru că le amintea de speranța anunțată de profetul Ieremia.

Ascultați ce a scris profetul în Ieremia 31:31-33:

„Iată vin zile,“ zice Domnul, „când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou ... Voi pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor. Și Eu voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu“ (Ieremia 31:31-33).

Scrierea legii în inimă era o lucrare a Duhului lui Dumnezeu promisă în Vechiul Testament și împlinită în Noul Testament.

În acord cu acest context vechi-testamentar, revărsarea Duhului în ziua Cincizecimii, redată în Fapte capitolul 2, era deosebit de semnificativă pentru biserica creștină. Jertfa lui Isus de pe cruce a avut loc în timpul sărbătorii Paștelui. El a murit ca

ultimul miel de Paște, asigurând poporului lui Dumnezeu izbăvirea veșnică din robia păcatului și a morții.

Așa cum a exprimat Pavel acest lucru în 1 Corinteni 5:7:

Hristos, Paștele nostru, a fost jertfit (1 Corinteni 5:7).

În această lumină, nu este surprinzător că revărsarea Duhului a avut loc la Cincizecime. Deoarece Cincizecimea atrăgea atenția asupra însemnătății recoltei, venirea Duhului reprezenta cele dintâi roade ale recoltei mântuirii veșnice. Sosirea Duhului la prima Cincizecime creștină arăta că și biserica primise scrierea legii lui Dumnezeu în inimă, echipând biserica pentru o mărturie îndrăznească. Așa cum a scris Pavel în Romani 8:23, creștinii

... au cele dintâi roade ale Duhului (Romani 8:23).

În relatarea referitoare la revărsarea Duhului, Luca a subliniat asocierea cu Cincizecime pentru a indica marea semnificație a ceea ce s-a întâmplat. Acesta nu a fost un eveniment de rând; nu a fost nici măcar un miracol printre multe altele. Darul Duhului la Cincizecime a demarat marea recoltă a mântuirii și înnoirea lăuntrică a poporului lui Dumnezeu pentru a stabili împărăția mesianică a lui Dumnezeu.

Acum, că înțelegem ceva din semnificația Cincizecimii în momentul revărsării Duhului, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre fenomenul vorbirii în limbi ca o manifestare a prezenței Duhului Sfânt.

Limbile

În Fapte, capitolul 2, Luca a scris că atunci când Duhul lui Dumnezeu a fost turnat peste biserică în ziua Cincizecimii, apostolii și alți credincioși au vorbit în alte limbi. Din păcate, în biserică există multă confuzie cu privire la darul limbilor. Așa că ar trebui să ne oprim o clipă pentru a reflecta la două întrebări. Prima, ce era darul vorbirii în limbi? Și a doua, de ce a dat Dumnezeu acest dar?

În biserica de azi, diferiți creștini înțeleg darul vorbirii în limbi în moduri diferite. Unii susțin că limbile erau un miracol al auzului, nu al vorbirii. După părerea lor, apostolii au rostit vorbe extatice, iar Duhul i-a făcut capabili pe cei prezenți să le înțeleagă în limba lor.

Dar cel puțin două aspecte ale descrierii lui Luca fac ca acesta să fie mai degrabă un miracol al vorbirii, unul prin care primii creștini au vorbit în limbi omenești reale, pe care nu le învățaseră niciodată. Întâi de toate, Luca a scris în mod precis că Duhul Sfânt i-a făcut capabili pe vorbitori să vorbească în alte limbi. Așa cum citim în Fapte 2:4:

Și toți s-au umplut de Duh Sfânt, și au început să vorbească în alte limbi, după cum le dădea Duhul să vorbească (Fapte 2:4).

Luca nu a menționat nicăieri că Duhul Sfânt i-a impregnat pe ascultători cu puteri miraculoase de auzire. În al doilea rând, termenul de „limbi“ este traducerea substantivului grecesc *glōssa*. În Noul Testament și altă literatură grecească, acest cuvânt se referă de regulă la limbi omenești obișnuite. Și nu există niciun motiv întemeiat să ne îndoim că înseamnă altceva în acest context. Prin urmare, putem avea încredere că miracolul limbilor de la Cincizecime a fost o abilitate supranaturală de a vorbi limbi omenești neînvățate.

Dar *de ce* și-a manifestat Duhul Sfânt prezența în acest mod special? Care a fost semnificația limbilor în acea zi? Ascultați explicația lui Petru din Fapte 2:16-21:

Ci aceasta este ce a fost spus prin prorocul Ioel: „În zilele de pe urmă, zice Dumnezeu, voi turna din Duhul Meu peste orice făptură. Feciorii voștri și fetele voastre vor prorocii, tinerii voștri vor avea vedenii și bătrânii voștri vor avea visuri. Da, chiar și peste robii Mei și peste roabele Mele voi turna, în zilele acelea, din Duhul Meu și vor proroci ... înainte ca să vină ziua Domnului, ziua aceea mare și strălucită. Atunci oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit“ (Fapte 2:16-21).

În acest pasaj, Petru a făcut referire la Ioel 2:28-32 pentru a explica ce se întâmplat la Cincizecime, inclusiv miracolul limbilor.

În mod interesant, Petru nu a citat exact cuvintele lui Ioel. În Biblia ebraică și în Septuaginta, textul lui Ioel începe astfel: „*După aceea*, voi turna Duhul Meu peste orice făptură.“ Însă Petru a parafrazat Ioel 2:28 spunând: „*În zilele de pe urmă*.“ Schimbarea făcută de Petru în formularea lui Ioel arată că el credea că evenimentele din ziua Cincizecimii fac parte din *zilele de pe urmă, vremea sfârșitului*.

Convingerea lui Petru că revărsarea Duhului avea loc în zilele de pe urmă este susținută de alte cuvinte pe care le-a citat din Ioel. Când a citat din Ioel, capitolul 2, a indicat că venirea Duhului trebuia să aibă loc înainte de măreața și glorioasa zi a Domnului.

În tot Vechiul Testament, ziua Domnului era o zi a judecării și binecuvântării lui Dumnezeu și de câteva ori în Vechiul Testament se referă la ziua când Dumnezeu Își va învinge complet și definitiv toți dușmanii și Își va binecuvânta tot poporul credincios.

Deci, când Petru a explicat revărsarea Duhului ca o imagine a zilei mărețe și glorioase a Domnului, spunea că ceea ce se întâmpla în ziua Cincizecimii era într-un moment măreț în istorie. Duhul a venit la Cincizecime ca o minune a zilelor de pe urmă, o vreme a intervenției divine slăvite, stabilind etapele finale ale împărăției lui Dumnezeu.

Din păcate, în ziua de astăzi mulți creștini nu sesizează semnificația măreață a revărsării Duhului. În schimb, este popular ca creștinii să se gândească la evenimentele din Fapte capitolul 2 ca la un model pentru sfințirea personală a fiecărui creștin. Dăm naștere așteptării că toți creștinii cu adevărat spirituali vor trăi dramatica manifestare a Duhului care a avut loc la Cincizecime și în alte câteva ocazii în Fapte.

Gândiți-vă în modul următor. Noul Testament ne învață că un număr de fapte mărețe și puternice ale lui Dumnezeu au avut loc pentru a inaugura împărăția lui Dumnezeu. Hristos a murit pentru păcatele noastre, a înviat din morți și S-a înălțat la dreapta lui Dumnezeu Tatăl. De fiecare dată când un om vine la credința în Hristos,

meritele acestor evenimente sunt aplicate în viața acelei persoane. Dar Hristos nu moare, nu învie și nu Se înalță de fiecare dată când o persoană primește viață nouă în El.

Cam tot așa, Noul Testament ne învață că și Cincizecimea a fost unul din acele evenimente mărețe ce au avut loc o dată pentru totdeauna, prin care Dumnezeu a adus zilele din urmă. Mai târziu în această lecție vom vedea că același lucru este valabil cu privire la alte câteva ocazii când Duhul a fost turnat în moduri speciale în Fapte. Din acele zile de început ale bisericii creștine, prezența Duhului Sfânt a fost aplicată bisericii, împuternicindu-ne pentru slujire. Întotdeauna ar trebui să ne așteptăm ca Duhul Sfânt să fie prezent în viața credincioșilor, însă nu ar trebui să așteptăm exact același mod de manifestare pe care îl vedem la Cincizecime. De fapt, chiar și în alte ocazii cu revărsări speciale ale Duhului în Fapte, manifestările Duhului nu au fost exact la fel. Limbile de foc vizibile și sunetul vântului, ca și darul prorociei și al limbilor de la Cincizecime, nu au fost experiențe creștine obișnuite. Ele au fost rezultatul unei intervenții divine mărețe, un act al lui Dumnezeu prin care Și-a inaugurat Împărăția.

Acum, că am văzut semnificația Cincizecimii și am văzut miracolul vorbirii în limbi care a însoțit revărsarea Duhului Sfânt, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre rezultatele evenimentelor care au avut loc în acea zi.

Rezultatele

După cum vă amintiți, mai devreme în această lecție am văzut că Isus a spus că Duhul Sfânt a fost dat pentru a-I împuternici apostolii să-I fie martori evlavioși. Deci, când discutăm rezultatele Cincizecimii, ne vom concentra atenția pe modul în care Duhul Sfânt a dat putere apostolilor și a folosit această putere pentru a binecuvânta răspândirea evangheliei Împărăției. Pentru început, să analizăm modul în care l-a împuternicit Duhul Sfânt pe apostolul Petru.

Când cercetăm Evanghelia lui Luca, vedem că, înainte de venirea Duhului Sfânt, Petru nu a fost mereu un gânditor cu mintea foarte limpede. A fost muștrățat pe muntele schimbării la față deoarece a vrut să construiască corturi pentru Moise și Ilie. S-a lepădat de Hristos de trei ori în noaptea arestării Domnului. Și chiar și pe parcursul lucrării sale de slujire din Fapte, Luca a atras atenția asupra faptului că Petru nu avea o educație aleasă și nu era genul de om de la care te puteai aștepta să vorbească convingător. Ascultați cuvintele lui Luca din Fapte 4:13:

Când au văzut ei îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan, s-au mirat, întrucât știau că erau oameni necărturari și de rând; și au priceput că fuseseră cu Isus (Fapte 4:13).

Având în vedere acest portret al lui Petru, fără îndoială că puterea Duhului Sfânt a fost cea care l-a transformat și l-a făcut capabil să predice un mesaj așa dinamic și reușit al evangheliei în ziua Cincizecimii. În predica sa de la Cincizecime, el i-a combătut pe cei care i-au acuzat pe creștini că sunt beți. A citat, a interpretat și a aplicat Vechiul Testament în mod convingător, demonstrând că Isus a fost Mesia cel profețit. De asemenea, Duhul Sfânt i-a împuternicit pe Petru și pe ceilalți apostoli să facă minuni, ca mărturie a adevărului propovăduirii lor. Așa cum citim în Fapte 2:43:

Fiecare era plin de frică, și prin apostoli se făceau multe minuni și semne (Fapte 2:43).

În lumina mării puteri date de Duhul Sfânt lui Petru și celorlalți apostoli pentru a da mărturie pentru această proclamație a evangheliei, nu ar trebui să ne surprindă că Dumnezeu a binecuvântat mărturia apostolilor. Ascultați cum le descrie Luca mărturia în Fapte 2:41, 47:

Cei ce au primit propovăduirea lui au fost botezați; și, în ziua aceea, la numărul ucenicilor s-au adăugat aproape trei mii de suflete ... Și Domnul adăuga în fiecare zi la numărul lor pe cei ce erau mântuiți (Fapte 2:41, 47).

Trei mii de oameni au fost convertiți în ziua Cincizecimii! Și această creștere exterioară, numerică, a venit prin înputernicirea Duhului. Dar creșterea bisericii nu a fost doar exterioară. Din înputernicirea Duhului a rezultat și o creștere interioară. Ascultați cuvintele lui Luca din Fapte 2:42-47:

Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni ... Își vindeau ogoarele și averile, și banii îi împărțeau între toți, după nevoile fiecăruia. Toți împreună erau nelipsiți de la Templu în fiecare zi, frângeau pâinea acasă, și luau hrana, cu bucurie și curăție de inimă. Ei laudau pe Dumnezeu, și erau plăcuți înaintea întregului norod (Fapte 2:42-47).

Biserica a crescut și lăuntric în timp ce primii creștini au trăit după învățăturile apostolilor, dedicându-se unei vieți de slujire a lui Dumnezeu și a fraților lor credincioși. Rezultatele revărsării Duhului la Cincizecime au fost uimitoare în zilele de început ale bisericii.

După ce am văzut discuția lui Luca despre Duhul Sfânt înainte de Cincizecime și în ziua Cincizecimii, suntem gata să vedem cum a lucrat Duhul Sfânt după Cincizecime, când a continuat să dea putere lucrării de slujire a evangheliei.

DUPĂ CINCIZECIME

În cartea Fapte, Luca a revenit de multe ori la lucrarea dramatică a Duhului după Cincizecime. De dragul ilustrației, ne vom axa pe trei dintre aceste pasaje. Vom analiza mai întâi un eveniment ce a avut loc într-o cetate nespacificată din Samaria. În al doilea rând, ne vom concentra asupra un incident din Cezareea. Și, în al treilea rând, vom examina manifestarea Duhului în Efes. Să ne întoarcem întâi privirea către lucrarea Duhului din Samaria, la nord de Ierusalim.

Samaria

În Fapte 8:14-17, Luca a redat o altă ocazie în care Duhul a venit peste credincioși într-un mod special. Ascultați ce a scris Luca acolo:

Apostolii care erau în Ierusalim, când au auzit că Samaria a primit Cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan. Aceștia au venit la samariteni și s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt. Căci nu Se coborâse încă peste niciunul din ei, ci fuseseră numai botezați în Numele Domnului Isus. Atunci Petru și Ioan au pus mâinile peste ei, și aceia au primit Duhul Sfânt (Fapte 8:14-17).

În general în Fapte (ca și astăzi), Duhul Sfânt este turnat peste oameni când ei vin la credință, nu într-un moment ulterior. În această privință, scenariul de aici seamănă cu Cincizecimea: credincioșii au primit Duhul după convertire. A fost un moment special, o imagine dramatică a revărsării Duhului. De ce a venit Duhul la samariteni în acest fel?

Ei bine, cea mai bună explicație pentru această revărsare neobișnuită a Duhului este aceea că a fost prima dată când niște convertiți samariteni au venit la creștinism în număr mare. Așa cum vă amintiți, Isus i-a însărcinat pe apostoli să extindă împărăția lui Dumnezeu din Ierusalim în Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului. Ierusalimul din Iudeea a fost punctul de plecare la Cincizecime. Dar samaritenii erau de proveniență mixtă, fiind și evrei și neevrei, iar ei nu I se închinau lui Dumnezeu după poruncile Vechiului Testament. Prin urmare, când evanghelia a ajuns în Samaria, a fost o nouă etapă, un pas major în împlinirea însărcinării date de Isus ucenicilor Săi. A fost prima expansiune importantă a evangheliei dincolo de granițele etnice. Duhul Sfânt i-a împuternicit pe acești credincioși să vorbească în limbi pentru a depune mărturie înaintea apostolilor și înaintea restului bisericii despre faptul că samaritenii pot fi integrați deplin în biserică.

Cu această înțelegere a lucrării Duhului din Samaria în minte, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre Cezareea, unde Duhul Sfânt a venit încă o dată la biserică în moduri ce amintesc de ceea ce s-a întâmplat la Cincizecime.

Cezareea

Similar evenimentului din orașul neidentificat din Samaria, situația din Cezareea a marcat prima dată când evanghelia a trecut dincolo de o altă graniță etnică. În acest caz, neevreii s-au convertit la Hristos pentru prima dată în număr semnificativ, mai concret centurionul roman Corneliu și casa lui.

Fapte 10:44-47 arată ce s-a întâmplat când Petru a predicat evanghelia casei lui Corneliu:

Pe când rostea Petru cuvintele acestea, S-a coborât Duhul Sfânt peste toți cei ce ascultau Cuvântul. Toți credincioșii tăiați împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiți când au văzut că darul Duhului

Sfânt s-a vărsat și peste Neamuri. Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărlnd pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis „... au primit Duhul Sfânt ca și noi“ (Fapte 10:44-47).

Încă o dată iese în evidență o paralelă izbitoare cu Cincizecimea: cei care au crezut evanghelia au început să vorbească în limbi. Petru chiar a remarcat că credincioșii din Cezareea au primit Duhul Sfânt la fel ca „și noi“, referindu-se probabil la revărsarea Duhului din ziua Cincizecimii.

În Vechiul Testament, neevreii erau în afara legămintelor speciale ale lui Dumnezeu cu Israelul, iar evreii credincioși se separau de regulă de neevreii neconvertiți. Așa că pentru biserica primară a fost o surpriză când neevreii s-au convertit la Hristos fără să fi fost mai întâi convertiți la iudaism.

Prin urmare, Duhul Sfânt a fost turnat peste Corneliu și casa lui în acest fel uimitor pentru a demonstra că în sfârșit fusese deschisă ușa pentru popoarele neevreiești. Ascultați aceste cuvinte din Fapte 11:4, 15, 18, unde Luca a consemnat răspunsul bisericii la convertirea neevreilor:

Petru ... a început să le spună pe rând cele întâmplare. ... „Și, cum am început să vorbesc, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei ca și peste noi la început.“ ... După ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slăvit pe Dumnezeu, și au zis, „Dumnezeu a dat deci și Neamurilor pocăință, ca să aibă viața“ (Fapte 11:4, 15, 18).

Venind peste neevrei într-un mod care se asemăna cu Cincizecimea, Duhul Sfânt a demonstrat că convertirea lor era autentică și că planul Său de a-Și construi împărăția prin neevrei începuse.

Acum, că am văzut lucrarea Duhului Sfânt în Samaria și în Cezareea, suntem pregătiți să vedem ce s-a întâmplat în Efes.

Efes

Acest eveniment este înregistrat în Fapte 19:1-6, unde citim următoarea relatare:

Pavel ... a ajuns la Efes. Aici a întâlnit pe câțiva ucenici, și le-a zis, „Ați primit voi Duhul Sfânt când ați crezut?“ Ei i-au răspuns, „Nici n-am auzit măcar că a fost dat un Duh Sfânt.“ „Dar cu ce botez ați fost botezați?“ le-a zis el. „Cu botezul lui Ioan,“ i-au răspuns ei. Atunci Pavel a zis, „Ioan a botezat cu botezul pocăinței și spunea norodului să creadă în Cel ce venea după el, adică în Isus.“ Când au auzit ei aceste vorbe, au fost botezați în Numele Domnului Isus. Când Pavel și-a pus mâinile peste ei, Duhul Sfânt S-a coborât peste ei, și vorbeau în alte limbi și proroceau (Fapte 19:1-6).

Din nou vedem paralele semnificative cu ziua Cincizecimii. După botezarea lor în numele lui Isus, Duhul Sfânt a venit peste acești bărbați și ei au vorbit în limbi și au profetit.

În acest pasaj, Luca a descris o revărsare de dramatică a Duhului Sfânt în Efes, o cetate importantă din Asia Mică, departe de Iudeea și Samaria. Așa cum am văzut, Luca deja trasese extinderea lucrării Duhului de la Ierusalim în Samaria și la neevrei. Factorul neobișnuit de aici este acela că primatorii Duhului erau ucenici ai lui Ioan Botezătorul. Este posibil ca aceștia să fi fost evrei pocăiți care primiseră mărturia lui Ioan Botezătorul înainte de revelația acestuia că Isus e Mesia cel multășteptat.

Luca a evidențiat acest eveniment deoarece a marcat deznodământul unei chestiuni subliniate de el la începutul Faptelor: relația dintre Ioan Botezătorul și Isus. Vă amintiți că, în Fapte 1:5, Isus Și-a comparat lucrarea cu lucrarea lui Ioan Botezătorul astfel:

Căci Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți fi botezați cu Duhul Sfânt (Fapte 1:5).

Această relatare a revărsării Duhului asupra ucenicilor lui Ioan în Efes a arătat că, acum, lucrarea lui Isus de aducere a Duhului atinsese un nou nivel. Chiar și ucenicii lui Ioan trebuiau să devină urmași ai lui Hristos și să primească Duhul lui Hristos. Nimic din ce era mai prejos de acceptarea deplină a lui Hristos și trăirea în puterea Duhului Sfânt nu era în conformitate cu voia lui Dumnezeu.

Luca a arătat clar că, în timp ce apostolii făceau să înainteze misiunea bisericii, lucrarea lor de la frontierele împărăției era confirmată în mod consecvent de revărsări dramatice ale Duhului Sfânt. Prin puterea Duhului, evanghelia s-a răspândit nestingherită de la Ierusalim către Iudeea și Samaria și până la marginile pământului. Chiar și astăzi, puterea Duhului Sfânt este singurul mijloc prin care biserica poate fi transformată și poate răspândi evanghelia în mod eficace. Și noi trebuie să căutăm să fim dependenți de puterea Duhului dacă vrem să fim martori evlavioși și eficace ai mesajului evangheliei.

APOSTOLII

După ce am examinat rolul Duhului Sfânt, suntem pregătiți să abordăm al doilea subiect: apostolii. Înainte de a Se înălța la cer, Hristos i-a desemnat pe apostoli să-I continue lucrarea, să-I extindă împărăția de la Ierusalim până la marginile pământului prin evanghelie. Mai devreme în această lecție am văzut că Fapte 1:8 descrie rolul vital jucat de Duhul Sfânt în biserica primară. Ascultați din nou cuvintele lui Isus către apostolii Săi:

Ci voi veți primi o putere, când Se va coborî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria, și până la marginile pământului (Fapte 1:8).

În acest punct al lecției noastre, vrem să ne concentrăm pe o a doua problemă care iese în evidență în acest verset: rolul apostolilor. După cum S-a exprimat Isus aici, Duhul Sfânt a fost dat apostolilor pentru ca ei să devină *martorii* Lui în lumea întreagă.

În biserica primară, cei care au dat mărturie pentru evanghelie în împrejurări ostile au ajuns să fie cunoscuți ca „martiri“ sau „martori.“ În cazurile cele mai extreme, martorii erau torturați sau chiar uciși din pricina mărturiei lor pentru Hristos. De fapt, tradiția bisericii ne spune că majoritatea apostolilor au murit în acest fel. Această temă a mărturiei pentru Hristos în fața opoziției a fost o preocupare importantă pentru Luca în timp ce a scris despre biserica primară. Și, în această privință, nimeni nu i-a depășit pe apostoli ca martori curajoși și eficace pentru Hristos.

Ne vom concentra pe trei dimensiuni ale rolului apostolilor ca martori pentru Hristos. În primul rând, vom remarca faptul că mărturia lor a fost unică. În al doilea rând, vom vedea că a fost autorizată. Și, în al treilea rând, vom analiza natura variată a mărturiei lor, modul în care au folosit diverse mijloace pentru a prezenta mesajul evangheliei. Să începem cu calificările unice ale apostolilor pentru slujba lor.

UNICI

Apostolii au fost unici din cel puțin două motive. Pentru început, cerințele pentru slujba lor au exclus pe oricine altcineva de la a fi chemat ca apostol.

Cerințele

Știm cu toții că unul din cei doisprezece apostoli inițiali ai lui Isus, și anume Iuda Iscarioteanul, L-a trădat pe Domnul nostru celor care L-au răstignit. Mai târziu, Iuda și-a luat viața, lăsând doar unsprezece apostoli. Apoi, după ce Isus S-a înălțat la cer, una din primele priorități ale celor unsprezece a fost să aleagă un al doisprezecelea apostol care să-l înlocuiască pe Iuda.

În Fapte 1:21-26, Petru a descris cerințele pentru noul apostol în acest mod:

„Trebuie deci ca, dintre cei ce ne-au însoțit în toată vremea în care a trăit Domnul Isus între noi, cu începere de la botezul lui Ioan până în ziua când S-a înălțat El de la noi, să fie rânduit unul care să ne însoțească drept martor al învierii Lui.“ Ei au pus înainte pe doi, pe Iosif, numit Barsaba, zis și Iust, și pe Matia. Apoi au făcut următoarea rugăciune, „Doamne, Tu, care cunoști inimile tuturor oamenilor, arată-ne pe care din acești doi i-ai ales, ca să aibă loc în slujba și apostolia aceasta“ ... Au tras la sorți, și sorțul a căzut pe Matia (Fapte 1:21-26).

Aceste versete stabilesc cerințe pentru slujba de apostol, toate fiind unice pentru apostolii enumerați în Scriptură. Mai întâi, trebuia ca ei să fi fost învățați direct de către Isus. În al doilea rând, trebuia să-L fi văzut pe Isus după înviere. Și, în al treilea rând, trebuia să fi fost numiți în slujbă chiar de Dumnezeu. Cei unsprezece apostoli îndeplineau aceste

cerințe întrucât au fost învățați de Isus pe parcursul lucrării Sale pământești, L-au văzut după înviere și toți fuseseră numiți chiar de El.

Matia a îndeplinit aceste cerințe deoarece și el a fost învățat de Isus în timpul lucrării pământești a Domnului, L-a văzut pe Domnul înviat și a fost ales direct de Dumnezeu prin tragere la sorți.

După Matia, numai un singur alt bărbat din Scriptură a fost numit în slujba de apostol: Pavel. Pavel a fost ales ca apostol după ce Isus Se înălțase la cer, așa încât biserica a fost la început sceptică cu privire la numirea lui. Dar Scriptura ne învață că el L-a văzut de fapt pe Isus și a învățat de la El după învierea Sa și că fusese numit chiar de Isus.

De exemplu, Pavel L-a văzut pe Domnul înviat pe drumul spre Damasc, așa cum relatează Luca în Fapte 9:3-6. De asemenea, a fost numit în slujbă chiar de Dumnezeu, așa cum citim în Fapte 9:15 și 22:12-16. De fapt, Luca a relatat desemnarea lui Pavel de trei ori pentru a confirma pretenția sa de apostol adevărat, în Fapte, capitolele 9, 22 și 26.

Dar chiar și Pavel a recunoscut că are calificări oarecum neobișnuite, din moment ce nu venise la credință decât după înălțarea lui Isus. El a menționat apostolatul său unic și special în 1 Corinteni 15:8-9:

După ei toți, ca unei stârpituri, mi s-a arătat și mie. Căci eu sunt cel mai neînsemnat dintre apostoli (1 Corinteni 15:8-9).

Vremea punerii temeliei

Pe lângă îndeplinirea acestor cerințe unice, apostolii au fost unici pentru că au slujit în perioada de punere a temeliei bisericii. În această perioadă specială, li s-a dat sarcina de a înființa biserica lui Isus Hristos. Și, pentru că și-au făcut treaba și biserica a stat fermă pe temelia lor, niciodată nu a mai fost nevoie de lucrarea lor specială.

Luca a menționat mai multe moduri în care apostolii au slujit ca temelie a bisericii. Așa cum am văzut într-o lecție anterioară, apostolii au fost martorii principali care au dus evanghelia din Ierusalim în Iudeea, Samaria și până la marginile pământului. Prin intermediul evanghelizării lor, au fost câștigați primii convertiți creștini din iudaism, din cultul corupt al samaritenilor și din păgânismul neevreilor. Prin conducerea lor au fost înființate primele biserici din istorie și, în ele, modelele pe care avea să le urmeze biserica. În acest fel și în multe altele, apostolii au făcut o lucrare unică la un moment unic în timp. Aceste vremuri nu vor mai veni și această lucrare nu va mai trebui făcută iar.

În Efeseni 2:19-20, Pavel a rezumat astfel rolul unic al apostolilor, de punere a temeliei:

Așadar, voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu, fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos (Efeseni 2:19-20).

Nu mai poate fi vreodată o altă piatră din capul unghiului, un alt Isus. Și în același mod, nu mai poate fi vreodată altă temelie, alt set de apostoli și profeți care să servească drept temelie pentru biserică.

Din păcate, în zilele noastre încă există biserici care pretind că au asemenea apostoli autorizați care slujesc în mijlocul lor. Cu toate acestea, Luca a spus clar că apostolii inițiali au avut o calificare unică pentru cerințele slujbei lor și au slujit într-o perioadă unică de punere a temeliei care nu se poate repeta. Avem încă mărturia apostolilor strânsă în scrierile Noului Testament, dar nu ar trebui să așteptăm acest fel de apostol în biserică de azi.

AUTORIZAȚI

După ce am văzut că apostolii L-au mărturisit pe Hristos într-un mod unic, suntem gata să vedem natura autorizată a mărturiei lor. Autoritatea apostolilor este văzută în multe moduri în Fapte, dar de dragul simplității ne vom concentra doar pe patru dintre acestea. În primul rând, autoritatea apostolilor poate fi văzută în funcția slujbei lor. În al doilea rând, se arată în binecuvântările date de Dumnezeu peste lucrarea lor de slujire. În al treilea rând, este evidentă prin puterea lor de a face minuni. Și, în al patrulea rând, reiese din revelația pe care au continuat să o primească. Să vedem mai întâi modul în care le demonstrează autoritatea funcția slujbei lor.

Funcția

Cuvântul „apostol,” sau *apostolos* în greacă, înseamnă în esență unul care este trimis. Era utilizat frecvent cu referire la mesageri, la agenți trimiși să ducă la îndeplinire o misiune și la ambasadori care erau autorizați să vorbească în numele celor care i-au trimis. De pildă, când Isus a numit șaptezeci și doi de misionari să predice despre împărăția lui Dumnezeu, în capitolul 10 din Luca, aceștia au fost ambasadori temporari, desemnați să poarte o parte din autoritatea lui Hristos pentru o vreme.

În Luca 10:16, Isus i-a însărcinat pe misionari prin aceste cuvinte:

Cine vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă, și cine vă nesocotește pe voi, pe Mine Mă nesocotește; iar cine Mă nesocotește pe Mine, nesocotește pe Cel ce M-a trimis pe Mine (Luca 10:16).

Aici vedem că misionarii trebuiau tratați ca înlocuitori ai lui Hristos. Cei care îi primeau pe misionari se considera că L-au primit pe Hristos, iar cei care Îl primeau pe Hristos se considera că L-au primit pe Cel care Îl trimisese, adică pe Tatăl.

Pe lângă asta, ascultați discuția din momentul întoarcerii misionarilor, din Luca 10:17-19:

Cei șaptezeci s-au întors plini de bucurie, și au zis: „Doamne, chiar și dracii ne sunt supuși în Numele Tău.” Isus le-a zis: „Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din cer. Iată că v-am dat putere să călcați

peste șerpi și peste scorpii, și peste toată puterea vrăjmașului: și nimic nu vă va putea vătăma“ (Luca 10:17-19).

Când i-a numit să-I fie misionari, Isus a delegat o parte din autoritatea Sa celor șaptezeci și doi. Prin urmare, faptul că Îl reprezentau nu era doar simbolic, ci ei erau agenții Lui autorizați. Nu erau învățători infailibili, dar aveau autoritate pentru a scoate afară demonii și a vesti sosirea împărăției.

Tot așa, apostolii erau ambasadori autorizați. Însă modul în care Îl reprezentau ei pe Hristos a diferit de al celorlalți ucenici în două moduri semnificative în cartea Fapte. În primul rând, relatările lui Luca arată clar că apostolii nu au fost numiți doar pentru misiunea de răspândire a evangheliei, ci au fost desemnați în mod perpetuu și într-o slujbă a bisericii. În Fapte, apostolii nu au fost înlocuiți de alte persoane sau slujbe. Au purtat autoritatea delegată a lui Hristos în mod perpetuu, nu doar pentru o perioadă limitată de timp. În al doilea rând, apostolii erau autorizați să vorbească despre toate chestiunile legate de înființarea și conducerea bisericii lui Hristos. După cum indică relatarea referitoare la Conciliul de la Ierusalim din Fapte capitolul 15, cuvântul apostolilor trebuia să fie acceptat de biserica de peste tot. Orice decizii luau, trebuiau să fie primite ca fiind voia lui Dumnezeu. Ascultați cum a descris Petru autoritatea apostolică în 2 Petru 3:2:

Ca să vă fac să vă aduceți aminte de lucrurile vestite mai dinainte de sfinții proroci, și de porunca Domnului și Mântuitorului nostru, dată prin apostolii voștri (2 Petru 3:2).

Așa cum a arătat Petru aici, cuvintele apostolilor trebuiau primite fiindcă ei slujeau ca administratori credincioși ai voii și învățaturii lui Isus.

După ce am descris funcția apostolilor, ar trebui să ne îndreptăm atenția către modul în care a binecuvântat Dumnezeu lucrarea lor unică și specială prin răspândirea evangheliei.

Binecuvântarea

În cartea Fapte, Dumnezeu i-a binecuvântat pe apostoli dându-le convertiți aproape de fiecare dată când au predicat evanghelia. Așa cum am văzut, predica lui Petru din ziua Cincizecimii a mărit biserica de la aproximativ 120 de oameni la peste 3000 de oameni. Și acest fel de binecuvântare a continuat în toată cartea Fapte.

Ca autor, Luca a fost atent să-și învețe cititorii că această creștere numerică, exterioară, a bisericii era dovada aprobării și puterii lui Dumnezeu. Un mod în care a făcut asta a fost prin citarea cuvintelor respectatului fariseu Gamaliel.

În Fapte 5:38-39, Gamaliel a spus aceste cuvinte despre apostoli înaintea Sinedriului:

Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia, și lăsați-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici. Dar dacă este de

la Dumnezeu, n-o veți putea nimici; să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu (Fapte 5:38-39).

Văzută din această perspectivă, lucrarea binecuvântată e evangheliei făcută de apostoli în cartea Fapte este dovada că Duhul Sfânt le-a împuternicit și le-a confirmat lucrarea.

Pe lângă dovada dată de funcția lor și de binecuvântarea numerică dată de Dumnezeu peste lucrarea evangheliei, autoritatea apostolilor poate fi văzută și în minunile ce le-au însoțit lucrarea de slujire.

Minunile

În Biblie, una dintre funcțiile principale ale minunilor este să demonstreze că mesagerii lui Dumnezeu spun adevărul și poartă autoritatea delegată a lui Dumnezeu. În cartea Exodul, Moise a făcut multe minuni înaintea faraonului pentru a demonstra că vorbește pentru adevăratul Dumnezeu. În 1 și 2 Împărați, Ilie și Elisei au făcut minuni ce au confirmat că profețiile și învățăturile lor sunt de la Dumnezeu. În Evanghelii, Isus a făcut minuni pentru a dovedi că El este Hristosul, slujitorul și profetul uns al lui Dumnezeu care a fost trimis să-Și mântuiască și să-Și conducă poporul.

Și, într-un mod destul de asemănător, minunile apostolilor din cartea Fapte au dovedit că mărturia lor referitoare la Hristos e adevărată. Apostolii au vindecat bolnavul în Fapte 5:16. Au vindecat șchiopul în Fapte 14:8. Au înviat un mort în Fapte 9:40. Au cauzat suferință unui om rău în Fapte 13:11. Au scăpat din închisoare în Fapte 12:10. Au supraviețuit naufragiului în Fapte 27:44 și mușcăturilor șarpelui veninos în Fapte 28:3. De fapt, puterea lor a fost așa de mare încât, potrivit cu Fapte 5:15, umbra lui Petru vindeca pe oricine atingea. Și, potrivit cu Fapte 19:11-12, hainele atinse de Pavel puteau scoate demoni și vindeca bolile. Minuni așa de puternice pot veni doar de la Dumnezeu, dovedind că apostolii erau cu adevărat martorii Lui autorizați.

De aceea și-a descris Pavel propriile minuni în acest fel în 2 Corinteni 12:12:

Semnele unui apostol le-ați avut printre voi în toată răbdarea, prin semne, puteri și minuni care au fost făcute între voi (2 Corinteni 12:12).

Lucrările miraculoase împuternicite de Duhul Sfânt erau semnul unui apostol, dovada că el depunea mărturie adevărată pentru Hristos și lucrarea Sa.

Acum, că am văzut funcția apostolilor, binecuvântarea lui Dumnezeu asupra răspândirii evangheliei prin ei și minunile lor, suntem gata să vedem cum a servit revelația primită de ei ca dovadă a autorității lor.

Revelația

Luca a arătat de multe ori că Duhul Sfânt a dat călăuzire apostolilor, conducându-i să completeze adevărul evangheliei, să ia decizii pentru biserică ca întreg, dând formă

elementelor structurale ce au permis bisericii să crească în maturitate. De exemplu, în Fapte capitolul 10, Petru a primit de la Dumnezeu o vedenie care l-a învățat să-i aducă pe neevrei în biserică fără a cere convertirea completă la iudaism. Și în Fapte capitolul 16, Pavel a primit o vedenie care arăta că ar trebui să proclame evanghelia în Macedonia, lărgind foarte mult răspândirea evangheliei împărăției.

Pentru cititorii inițiali ai lui Luca și pentru restul bisericii primare, funcția oficială a apostolilor, binecuvântarea în lucrarea de slujire, minunile autentificatoare și revelația au fost dovezi convingătoare ale autorității lor indiscutabile. Și, așa cum a consemnat Luca pe parcursul Faptelor, biserica primară a răspuns la mărturia și conducerea autorizată a apostolilor acceptându-le toate învățăturile și judecățile și supunându-se lor. Și, în același fel, creștinii moderni trebuie să se supună, de asemenea, acestor ambasadori autorizați ai lui Hristos, atât prin rezumatele învățăturilor lor din cărți precum Fapte, cât și prin scrierile lor autorizate din Noul Testament.

Ținând minte natura unică și autorizată a mărturiei apostolilor, suntem pregătiți să analizăm diversele moduri în care ei și cei care i-au urmat au fost martori ai evangheliei lui Hristos față de lume.

DIFERIȚI

Discuția noastră despre modurile diverse în care au dat mărturie pentru Hristos în Fapte apostolii și cei care i-au urmat va avea două părți. Pentru început, vom examina diversele strategii utilizate pentru a depune mărturie pentru Hristos. Apoi, vom menționa câteva dintre contextele diverse în care ei au dat această mărturie. Să vedem întâi diversele strategii utilizate de ei în cartea Fapte.

Strategiile

Deși există nenumărate moduri de a descrie strategiile folosite de apostoli și de cei care i-au urmat în prezentarea lui Hristos lumii, este util să ne gândim la șase abordări principale. În primul rând, ei au apelat des la istorie, referindu-se în special la lucruri precum viața, moartea și învierea lui Isus Hristos, evenimente din istorie care au fost raportate pe teritoriul imperiului roman.

De exemplu, în Fapte 26:26, Pavel a spus aceste cuvinte împăratului Agripa:

Împăratul știe aceste lucruri, și de aceea îi vorbesc cu îndrăzneală; căci sunt încredințat că nu-i este nimic necunoscut din ele, fiindcă nu s-au petrecut într-un colț (Fapte 26:26).

În acest pasaj, ideea principală al lui Pavel a fost aceea că faptele esențiale pe care el și biserica le vesteau erau evenimente cunoscute în lumea antică. Apelarea în acest fel la evenimente istorice era o strategie obișnuită la care recurgeau apostolii când depuneau mărturie în fața necredincioșilor.

În al doilea rând, apostolii au apelat frecvent la adevărurile Scripturii pentru a-și susține efortul evanghelic. Când mărturiseau evreilor, ei apelau adesea la Vechiul Testament. De pildă, în Fapte 3:22, Petru a apelat la cuvintele lui Moise pentru a dovedi evreilor că Isus este multășteptatul Mesia. Și în Fapte 23:6 Pavel a apelat la convingerea evreiască în învierea morților care provine din Scripturile Vechiului Testament.

În al treilea rând, când mărturiseau neevreilor, apostolii apelau la revelația lui Dumnezeu din natură și la convingerile adevărate care puteau fi găsite în cadrul sistemelor păgâne de gândire. De exemplu, în Fapte 17:24-27, Pavel a folosit concepții păgâne comune despre Dumnezeu și istoria omenirii ca punct de plecare pentru prezentarea evangheliei în Atena. Ascultați la ce a spus el acolo:

Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului și nu locuiește în temple făcute de mâini. El nu este slujit de mâini omenesti, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească băjbâind, măcar că nu este departe de fiecare din noi (Fapte 17:24-27).

Punctele de vedere pe care le-a prezentat Pavel aici nu erau doar ale creștinilor și evreilor, ci și ale multor păgâni. De fapt, în aceeași cuvântare de la Areopagul din Atena, Pavel a făcut chiar referire la literatura păgână. Ascultați ce a spus în Fapte 17:28:

„Căci în El avem viața, mișcarea și ființa,“ după cum au zis și unii din poeții voștri: „Suntem din neamul Lui...” (Fapte 17:28).

Aici Pavel a apelat la scrierile poetice grecești pentru a-și alcătui pledoaria pentru creștinism, când a dat mărturie pentru Hristos în Atena.

În al patrulea rând, apostolii au apelat adesea la experiența personală când L-au prezentat pe Hristos celorlalți. În cartea Fapte, Luca a consemnat multe ocazii când Pavel a folosit această abordare. De pildă, el s-a referit la experiența dramatică a convertirii sale pe drumul Damascului, pe care Luca a redat-o în Fapte capitolul 9. El a povestit această experiență înaintea mulțimilor evreiești din Ierusalim, în Fapte capitolul 22, și a descris-o împăratului Agripa, în Fapte capitolul 26.

În al cincilea rând, apostolii au făcut multe semne și minuni care dovedeau adevărul evangheliei pe care o predicau. Așa cum am văzut mai devreme în această lecție, cartea Fapte este plină de minunile făcute de apostoli. Ori de câte ori Duhul îi împuternicea să facă minuni, făcea asta pentru a le sprijini mărturia pentru Isus Hristos.

În al șaselea rând, apostolii au depus mărturie prin loialitatea lor de neclintit față de Hristos. Tot timpul au folosit atenția pe care o primeau pentru a-i îndruma pe oameni către Hristos și au refuzat să abandoneze chemarea Lui chiar și când au fost persecutați sau amenințați. De exemplu, în Fapte capitolul 14, când locuitorii din Listra au încercat să li se închine lui Pavel și Barnaba, Pavel a insistat că el nu e decât un simplu om și a îndrumat poporul către Dumnezeu. Iar în Fapte capitolul 4, când Sinedriul i-a amenințat

pe apostoli și le-a poruncit să oprească evanghelizarea, apostolii au refuzat să se lase opriți. Așa cum citim în Fapte 5:28-29:

**„Nu v-am poruncit noi cu tot dinadinsul să nu învățați pe norod în Numele acesta? Și voi iată că ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și căutați să aruncați asupra noastră sângele aceluia Om.”
Petru și apostolii ceilalți, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!” (Fapte 5:28-29).**

Apostolii au folosit strategii diverse când au dat mărturie pentru evanghelie. Și, prin exemplul și învățăturile lor, au instruit biserica primară să facă la fel. Această caracteristică a relatării lui Luca din Fapte ar trebui să-i încurajeze pe creștinii din toate timpurile să cerceteze numeroasele strategii pe care vrea Dumnezeu să le urmăim când slujim, la rândul nostru, ca martori ai evangheliei.

Alături de diversele strategii pe care le-au folosit apostolii pentru a-L mărturisi pe Hristos, ar trebui să examinăm diversele contexte în care au dat ei mărturie în numele lui Hristos.

Contextele

Sunt multe moduri în care am putea rezuma diversele contexte în care au dat mărturie apostolii pentru evanghelie în cartea Fapte. Dar, ca să simplificăm lucrurile, le vom grupa în patru categorii de bază. În primul rând, au fost cuvântările publice. Aici ne referim la acele evenimente în care apostolii s-au adresat unui grup mare de oameni într-un cadru public, fie în predici, fie în discursuri de apărare sau alte tipuri de discursuri.

În aceste tipuri de prezentări, apostolii au fost atenți să-și aleagă cuvintele în funcție de publicul cărui se adresau. Așa cum am văzut deja în această lecție, evreilor le-au vorbit într-un fel și neevreilor în alt fel.

În al doilea rând, apostolii au mărturisit în cadrul dialogurilor sau dezbaterilor. În acest context, oamenii erau invitați să vină cu contraargumente, iar de la apostoli se aștepta să apere evanghelia. De exemplu, în Fapte capitolul 19, Pavel a dezbătut în școala lui Tiranus, un loc din Efes unde abilitățile retorice și ideile noi erau testate înaintea oamenilor.

În al treilea rând, în Fapte apostolii și cei care îi urmau au dat adesea mărturie în case. În lumea antică, o casă includea de regulă mult mai mult decât părinții și copiii lor. Adesea erau multe rude, prieteni și servitori ai casei. Așadar, când citim în Fapte despre case, ar trebui să ne imaginăm rude cum ar fi copiii, bunici, unchi și mătuși, precum și angajați și servitori și, în multe cazuri, chiar și sclavi. O casă putea să numere 15-20 de persoane în medie. Găsim exemple despre mărturia apostolilor în case în mai multe locuri din Fapte, cum ar fi capitolul 10, unde Pavel s-a adresat casei lui Corneliu, și în capitolul 16, unde Pavel s-a adresat casei Lidiei și temnicerului din Filipi.

În al patrulea rând, Fapte conține și exemple de evanghelizare personală ca formă de mărturie. De exemplu, în Fapte capitolul 25, Pavel a vorbit cu împăratul Agripa ca individ, adaptându-și cuvintele în mod specific la cunoștințele și experiența lui Agripa.

Pe scurt, apostolii nu s-au limitat să mărturisească doar în anumite moduri sau în anumite contexte. Când cercetăm cartea Fapte, îi vedem profitând de fiecare prilej, prezentând evanghelia așa cum era potrivit pentru fiecare public. Făcând astfel, apostolii ne-au dat un exemplu, învățându-ne să accentuăm acele elemente ale evangheliei care au cea mai mare rezonanță la publicul nostru și să găsim moduri specifice de a raporta evanghelia la viața fiecărui necredincios.

BISERICA

După ce am examinat tema Duhului Sfânt și tema apostolilor, ne îndreptăm acum atenția spre a treia tema majoră din Fapte: biserica pe care au înființat-o apostolii.

Vom explora tema bisericii în două moduri. Mai întâi, vom analiza necesitatea bisericii. Iar apoi vom examina pregătirea pe care a primit-o biserica de la apostoli pentru a le continua lucrarea. Să vedem mai întâi necesitatea bisericii.

NECESITATEA

Hristos i-a însărcinat pe apostoli să-I zidească biserica. De ce? Apostolii știau că o mână de oameni nu puteau duce mesajul lui Hristos lumii întregi; aveau nevoie de o armată de martori care să vestească evanghelia împărăției în fiecare țară.

Vom studia doi factori care au făcut ca biserica să fie necesară pentru îndeplinirea misiunii apostolilor. În primul rând, ne vom gândi la limitările fizice ale apostolilor, faptul că nu puteau să îndeplinească fizic sarcina ce le fusese încredințată. În al doilea rând, le vom analiza limitările temporale, faptul că ei aveau să trăiască o viață normală de om și nu aveau cum să mărturisească viitoarelor generații. Să începem cu limitările fizice ale apostolilor.

Limitările fizice

Așa cum am văzut deja, sarcina apostolilor era să dea mărturie pentru Hristos vestind evanghelia. Dar ei nu puteau să fie singuri „epistole vii“ pentru întreaga lume. Pentru a rezolva această problemă, apostolii au delegat bisericii mare parte din responsabilitatea de a fi martori autentici. Când oamenii erau adăugați bisericii prin evanghelizarea apostolilor, acești credincioși deveneau la rândul lor „epistole vii“ în toată regula. Ei trăiau evanghelia, mărturisind prin asta familiei și vecinilor lor despre Isus. Unii dintre ei au devenit chiar misionari și evangheliști. Astfel, apostolii au creat un model care se reproducea singur pentru o evanghelizare autentică în fiecare generație, biserica făcând cea mai mare parte a lucrării. Desigur, biserica nu putea să evanghelizeze

cu aceeași autoritate și confirmare miraculoasă care au însoțit predicarea apostolilor. Cu toate acestea, Duhului Sfânt tot Îi plăcea să lucreze prin intermediul mărturiei autentice a bisericii, în viață și în cuvânt, și să convertească mulți noi credincioși noi prin acest mijloc.

De exemplu, ascultați ce scrie în Fapte 11:19-21 despre credincioșii care au fost risipiți prin persecuție:

Cei ce se împrăștiaseră, din pricina prigonirii întâmplare cu prilejul lui Ștefan, au ajuns până în Fenicia, în Cipru și în Antiohia și propovăduiau Cuvântul numai iudeilor. Totuși printre ei au fost câțiva oameni din Cipru și din Cirena care au venit în Antiohia, au vorbit și grecilor și le-au propovăduit Evanghelia Domnului Isus. Mâna Domnului era cu ei, și un mare număr de oameni au crezut și s-au întors la Domnul (Fapte 11:19-21).

După ce am înțeles limitările fizice ale apostolilor, ar trebui să studiem limitările temporale cauzate de faptul că erau muritori.

Limitări temporale

Apostolii erau convinși că Isus va reveni, dar nu știau când. Când împăratul Irod l-a ucis pe apostolul Iacov, în Fapte capitolul 12, era evident că cel puțin o parte dintre apostoli nu vor supraviețui până la întoarcerea lui Isus. Prin urmare, ei au pregătit biserica nu doar să evanghelizeze sub directa supraveghere apostolică, ci și să ducă mai departe lucrarea de zidire a bisericii după moartea apostolilor.

De exemplu, ascultați cuvintele lui Pavel adresate bătrânilor din Efes în Fapte 20:25-28:

Și acum, știi că nu-mi veți mai vedea fața, voi toți aceia în mijlocul cărora am umblat propovăduind Împărăția lui Dumnezeu ... Luați seama, dar, la voi înșivă și la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfânt episcopi, ca să păstoriți Biserica Domnului, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său (Fapte 20:25-28).

Pavel voia să se asigure că biserica va continua să fie dependentă de Hristos pentru a răspândi evanghelia în moduri autentice și a-i aduce pe credincioși la maturitate. Prin urmare, el s-a asigurat că liderii ei sunt pregătiți să-și continue lucrarea după moartea lui. Din pricina limitărilor fizice și temporale ale apostolilor, biserica era crucială pentru strategiile pe termen scurt și pe termen lung ale apostolilor pentru înaintarea împărăției lui Dumnezeu.

După ce am vorbit despre necesitatea bisericii ca martori autentici, ar trebui să trecem la pregătirea bisericii de către apostoli.

PREGĂTIREA

Sunt multe moduri prin care apostolii au pregătit biserica să continue misiunea de răspândire a împărăției lui Dumnezeu. Dar, din lipsă de timp, ne vom limita la trei considerente: în primul rând, vom vedea că apostolii au instruit biserica să rămână credincioasă învățaturii apostolilor, care consta în mărturia lor credincioasă pentru Isus. În al doilea rând, vom explora măsurile apostolilor pentru desemnarea slujitorilor bisericii, cum ar fi bătrânii și diaconii. Și, în al treilea rând, vom vedea cum apostolii au pregătit biserica să îndure suferința care avea să vină în mod inevitabil. Vom vedea întâi învățătura pe care au lăsat-o apostolii bisericii.

Învățătura

În Efeseni capitolul 2, apostolul Pavel a descris biserica ca o clădire, zidită pe Hristos ca piatra din capul unghiului și pe apostoli și profeți ca temelie. Ascultați cuvintele lui din Efeseni 2:19-20:

Așadar, voi ... sunteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu, fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos (Efeseni 2:19-20).

Remarcați aici că Pavel avea în vedere nu doar că apostolii au fost liderii inițiali ai bisericii, ci și că învățăturile lor erau temelia bisericii, baza convingerilor bisericii.

În Efeseni 3:4-6, Pavel a descris rolul de temelie al învățaturii sale astfel:

Citindu-le, vă puteți închipui priceperea pe care o am eu despre taina lui Hristos, care n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri, în felul cum a fost descoperită acum sfinților apostoli și proroci ai lui Hristos, prin Duhul (Efeseni 3:4-6).

Din acest motiv a fost Luca așa de atent în cartea Fapte să sublinieze că biserica s-a dedicat învățăturilor apostolilor. Așa cum a menționat în Fapte 2:42:

[Credincioșii] stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni (Fapte 2:42).

Luca a vrut ca cititorii lui să știe că, pentru a-I fi credincioși lui Hristos și pentru ca Dumnezeu să ne binecuvânteze încercările de a-I răspândi împărăția, biserica trebuie să fie construită nu doar pe Hristos ca piatra din capul unghiului, ci și pe temelia apostolilor și profeților din biserica primară. Apostolii au transmis mai departe cu autoritate și în mod sigur lucrarea și învățătura lui Isus. Prin urmare, creștinii din orice vreme trebuie să vestească, să păstreze și să trăiască după învățăturile apostolilor.

Acest lucru este valabil chiar și astăzi pentru biserica lui Hristos. Cel mai evident lucru că asta este valabil pentru noi astăzi este că Noul Testament a fost scris în primul

rând de către apostoli. Și acele cărți care nu au fost scrise de apostoli, cum e cartea Fapte, au obținut aprobarea apostolică. Ca biserică a lui Hristos din ziua de azi, noi ne zidim viața pe scrierile Noului Testament ca însumare adevărată a învățăturilor apostolilor.

După ce am văzut că apostolii au pregătit biserica instruind-o să rămână credincioasă învățăturii lor, suntem gata să vedem cum au pregătit ei biserica să ridice slujitori care să conducă și să slujească biserica, în timp ce aceasta se extindea în teritorii noi și generații noi.

Slujitorii

Așa cum am văzut, apostolii au avut limitări fizice și temporale care i-au împiedicat să-și isprăvească singuri misiunea. Și o parte a soluției la această problemă a fost să ridice slujitori suplimentari în biserică.

Aici ar trebui să ne oprim pentru a spune că diferite tradiții creștine au înțeles conducerea și slujbele bisericii primare în diverse moduri. Unele ramuri ale bisericii recunosc trei slujbe: episcop, prezbiter și diacon. Altele recunosc doar două slujbe: prezbiter și diacon. Altele includ slujbe cum ar fi cele de apostol, misionar, evanghelist și altele.

Problema conducerii adecvate a bisericii depășește sfera acestei lecții, dar dorim să subliniem ideea generală că apostolii au numit slujitori suplimentari ai bisericii pentru a se asigura că ea va putea să îndeplinească misiunea lui Dumnezeu.

De fapt, apostolii au început să desemneze slujitori suplimentari foarte repede, deoarece ei și-au dat seama aproape imediat că ei înșiși nu pot să îndeplinească nici măcar lucrările asociate cu biserica locală din Ierusalim. Vedem asta foarte clar în Fapte 6, unde apostolii au creat slujba de diacon pentru a asigura că biserica va putea împlini nevoile membrilor săi. În acest caz, apostolii au instruit biserica să aleagă bărbați care vor fi responsabili pentru distribuirea zilnică a hranei.

Ascultați cum s-au ocupat apostolii de lucrul acesta în Fapte 6:3-6:

[Apostolii au spus:] „De aceea, fraților, alegeți dintre voi șapte bărbați, vorbiți de bine, plini de Duhul Sfânt și înțelepciune, pe care îi vom pune la slujba aceasta. Iar noi vom stărui necurmat în rugăciune și în propovăduirea Cuvântului.“ Vorbirea aceasta a plăcut întregii adunări. Au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duhul Sfânt, pe Filip, pe Prohor, pe Nicanor, pe Timon, pe Parmena și pe Nicolae, un prozelit din Antiohia. I-au adus înaintea apostolilor, care, după ce s-au rugat, și-au pus mâinile peste ei (Fapte 6:3-6).

De asemenea, apostolii au numit prezbiteri, adesea numiți pastori, pentru a păstori și a conduce diversele adunări locale ale bisericii. De pildă, în timpul călătoriilor misionare ale lui Pavel, apostolul obișnuia să-i adune pe noii convertiți în biserici și a numit lideri care să preia conducerea la plecarea sa.

Vedem un exemplu în Fapte 14:23, unde Luca a făcut această relatare:

Au rânduit prezbiteri în fiecare biserică și, după ce s-au rugat și au postit, i-au încredințat în mâna Domnului, în care crezuseră (Fapte 14:23).

De fapt, apostolii erau așa de axați pe pregătirea prezbiterilor pentru biserică încât i-au încurajat pe aceștia să conducă alături de ei chiar și când apostolii erau de față. Cel mai proeminent exemplu din Fapte în acest sens a fost conciliul de la Ierusalim care se întrunise pentru a aborda problema neevreilor — cum să-i includă pe neevrei în biserică. Acest conciliu a fost prezidat de apostoli și prezbiteri împreună. În Fapte capitolul 15, unde este consemnat acest eveniment, apostolii și prezbiterii sunt menționați împreună ca lideri ai bisericii de cel puțin cinci ori.

Ascultați cum începe capitolul în Fapte 15:1-2:

Câțiva oameni, veniți din Iudeea, învățau pe frați și ziceau: „Dacă nu sunteți tăiați împrejur după obiceiul lui Moise, nu puteți fi mântuiți.“ Pavel și Barnaba au avut cu ei un viu schimb de vorbe și păreri deosebite; și frații au hotărât ca Pavel și Barnaba și câțiva dintre ei, să se suie la Ierusalim la apostoli și prezbiteri, ca să-i întrebe asupra acestei neînțelegeri (Fapte 15:1-2).

Pavel și ceilalți au fost trimiși să se consulte cu apostolii și prezbiterii. Găsim fraze asemănătoare în versetele 4, 6, 22 și 23 ale aceluiași capitol.

În toată cartea Fapte apostolii i-au chemat pe slujitorii bisericii să ducă la îndeplinire misiunea lui Dumnezeu privind împărăția mesianică. Vedem acest lucru în instrucțiunile adresate de Pavel prezbiterilor din Efes în Fapte capitolul 20. Îl vedem în rolul proeminent al unor prezbiteri ca Iacov, care pare să fi condus biserica din Ierusalim în Fapte capitolele 15 și 21.

Ascultați cum a scris Pavel despre numirea slujitorilor în Tit 1:5:

Te-am lăsat în Creta ca să pui în rânduială ce mai rămâne de rânduit și să așezi prezbiteri în fiecare cetate, după cum ți-am poruncit (Tit 1:5).

Pavel l-a instruit pe tânărul pastor Tit să îndrepte ceea ce Pavel lăsase neterminat. Adică, prezbiterul Tit trebuia să termine ceea ce începuse apostolul Pavel; el trebuia să continue misiunea apostolică de răspândire a evangheliei împărăției lui Dumnezeu.

Pavel și ceilalți apostoli i-au numit pe acești slujitori pentru a prelua lucrarea de slujire de la ei. Dumnezeu nu a intenționat niciodată ca apostolii să facă totul singuri. El i-a menit să-I înființeze biserica. Dar i-a menit și să-i pregătească pe alții care aveau să primească conducerea bisericii de la apostoli, slujitori care aveau să continue să zidească pe temelia apostolilor, extinzând împărăția lui Dumnezeu în zone și vremuri în care apostolii nu ar fi putut ajunge vreodată.

Până acum am văzut că apostolii au învățat biserica lucrarea și învățătura lui Isus și au ridicat slujitori suplimentari pentru împlinirea misiunii lui Hristos. În acest moment, suntem gata să vorbim despre modul în care au pregătit apostolii biserica pentru greutățile care aveau să vină inevitabil pe măsură de alerga înainte.

Greutățile

Luca a descris lucrarea apostolilor ca fiind plină de dificultăți, primejdii și persecuție. Erau arestați și bătuti frecvent. Apostolul Iacov a fost chiar executat de împăratul Irod. Iar apostolii știau că ceea ce era valabil în viața lor va fi valabil și în viața altor creștini.

Într-un episod foarte caracteristic, Pavel a fost lapidat și lăsat ca mort de către necredincioșii furioși din cetatea Listra. A doua zi, el a scăpat în cetatea vecină, Derbe. Dar, curând după aceea, s-a întors la Listra și în alte cetăți pentru a-i încuraja pe credincioși.

În contextul acestui atentat la viața lui Pavel a consemnat Luca următoarele cuvinte din Fapte 14:21-22:

[Pavel și Barnaba] s-au întors la Listra, la Iconia și la Antiohia, întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna să stăruie în credință și spunea că în Împărăția lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe necazuri (Fapte 14:21-22).

Apostolii au vrut ca biserica să înțeleagă că se va confrunta cu greutăți și persecuție. Unii vor fi chiar omorâți pentru credința lor. Dar obiectivul împărăției merita asta. Și, prin urmare, biserica trebuia să rămână statornic credincioasă lui Hristos.

Modul în care au pregătit apostolii biserica să se confrunte cu greutățile poate fi văzut și în celebra cuvântare a lui Pavel adresată prezbiterilor din biserica din Efes. În Fapte capitoul 20, el le-a spus că probabil nu îi va mai vedea. A spus că merge la Ierusalim, unde se așteaptă să fie arestat și probabil ucis. În contextul acestei perspective sumbre pentru propria viață, el a dat avertismente și îndemnuri pentru a pregăti biserica efeseană pentru propriile greutăți.

În Fapte 20:28-31, a spus aceste cuvinte prezbiterilor efeseni:

Luați seama, dar, la voi înșivă și la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfânt episcopi, ca să păstoriți Biserica Domnului, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său. Știu bine că, după plecarea mea, se vor vâri între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oameni care vor învăța lucruri stricacioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor. De aceea vegheați și aduceți-vă aminte că, timp de trei ani, zi și noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi (Fapte 20:28-31).

Câțiva apostoli au scris lucruri asemănătoare în scrisorile lor către biserici. Petru, Ioan și Pavel, fiecare la rândul lui, au îndemnat biserica să vegheze împotriva dușmanilor credinței, să se bazeze pe Scripturi și pe învățătura lor și să-I rămână credincioasă lui Hristos.

În toate acestea, intenția apostolilor nu a fost să descurajeze bisericile, ci să le pregătească să se încreadă în Hristos în fața greutăților, să se bazeze pe darurile și harurile Duhului Sfânt, și să continue să urmărească misiunea lui Dumnezeu.

Prin înrădăcinarea bisericii în mărturia și învățătura apostolică, prin punerea slujitorilor în biserică, prin pregătirea bisericii să facă față greutăților și în multe alte feluri, apostolii au asigurat că biserica din orice loc și vreme va putea să împlinească misiunea de extindere a împărăției lui Dumnezeu.

CONCLUZIE

În această lecție am explorat trei teme principale care apar în cartea Fapte. Am văzut activitățile și darurile Duhului Sfânt. Am discutat despre importanța apostolilor ca martori autorizați în mod unic ai lui Hristos. Și am văzut cum și-au îndeplinit apostolii sarcina prin înființarea bisericii.

Cartea Fapte este o lucrare istorică și teologică remarcabilă. Când le-a scris lui Teofil și bisericii primare, Luca a subliniat importanța vitală a răspândirii evangheliei împărăției lui Dumnezeu, prin mărturia lor, către națiunile pământului în puterea Duhului Sfânt. Când aplicăm aceleași lecții la viața noastră de azi și noi trebuie să ne dedicăm împărăției lui Dumnezeu, așteptând cu nerăbdare ziua când Hristos Se va întoarce să-Și desăvârșească împărăția veșnică.